Donderdag 19 December 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No 4991

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden. Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad; tel. 38.

Het rommelt in de Balkan

Staking in Napels

DE GRIEKSE QUAESTIE IN DE VEILIGHEIDSRAAD.

Sava N. Kasanovich, ambassadeur van Joegoslavië bij de Noord-Amerikaanse regering, verscheen voor de derde keer in de vergadering van de Veiligheidsraad ter verdediging van zijn land tegen de door Griekenland ingebrachte aanklacht. Hij

KONING GEORGE

van Griekenland.

qualificeerde de Griekse aanklacht als ongegrond en on-scrupuleus en zeide dat Thaladris de kostbare tijd van de Veiligheidsraad verspilde met zijn „zwakke en onverantwoorde" aanklacht en zijn herhaalde eis om een onderzoek van de toestanden in Griekenland. Hij ontkende categorisch de Griekse punten van aanklacht en voorts dat Joegoslavië de territoriale onschendbaarheid van Griekenland zoude bedreigen. Ook zeide hij dat ieder idee dat een coup voorbereid werd om Macedonië van Griekenland te scheiden „[illegible]

Kasanovich zeide: „Ik moet categorisch vastleggen, dat het onwaar is dat Joegoslavië de Griekse territoriale onschendbaarheid zoude bedreigen, maar het is zeer vanzelfsprekend dat de sympathie van het Joegoslavische volk en in het biezonder van het volk van Macedonië uitgaat naar hun onderdrukte broeders in Grieks-Macedonië en dat het lijden van de Grieks-Macedoniërs niet kan nalaten bij het Joegoslavische volk medelijden op te „wekken". De vertegenwoordigers van Bulgarije en Albanië zaten mede aan de conferentie-tafel toen de Veiligheidsraad het verhoor in deze zaak voortzette. De Grieks-Joegoslavische quaestie is thans officieel gedifinieerd als een „geschil" en de buurlanden zullen in de behandeling deelnemen, evenwel zonder stem.

Kasanovich ontkende voorts dat in Joegoslavië de vrijheid van meningsuiting en van berichtgeving voor buitenlandse correspondenten niet bestaat, gelijk Thaladris aanklacht ten laste legde. Hij verwees daarbij naar de berichten van de Associated Press en andere nieuwsagentschappen, uit Noord-Griekenland om aan te tonen dat de partisanen in het Noorden zelf een onderzoek door de Grote Mogendheden ter plaatse hebben verzocht. Door Johnson werd een resolutie ingediend, waarbij voorgesteld werd om een onderzoekingscomité te benoemen dat uit zeven leden zou bestaan, waarvan vijf permanente — de Verenigde Staten, Groot-Britannië, Rusland, Frankrijk en China en twee andere leden — Polen en Brazilië. — Johnson zeide tot de Veiligheidsraad, dat „ondanks al de elkaar tegensprekende beweringen welke aan de Veiligheidsraad zijn ingebracht, het feit daar blijft, dat er een groot aantal grenschendingen hebben plaats gehad, bij de grens tussen Griekenland ter ene zijde en respectievelijk Albanië, Joegoslavië en Bulgarije ter andere zijde. Johnson stelde voor dat de commissie van onderzoek, niet later dan 15 Januari naar de betrokken gebieden zal vertrekken en dat zij zo spoedig mogelijk aan de Veiligheidsraad verslag zal uitbrengen van haar bevindingen.

De Commissie zal het recht hebben om in alle vier de staten een onderzoek in te stellen inlichtingen in te winnen, zowel van de betrokken regeringen en autoriteiten als uit andere bronnen. Hij stelde voor dat de Secretaris-Generaal zich in verbinding zou stellen met de betrokken autoriteiten teneinde het onderzoek te vergemakkelijken.

De Britse afgevaardigde, Sir Alexander Cadogan, verwelkomde het voorstel van Johnson en zeide dat het voor de Veiligheidsraad onmogelijk was om „hier te zitten" en zich een juist beeld te vormen, teneinde tot een rechtvaardige beslissing te komen. Hij beschreef de Balkan-situatie als „hoogst gevaarlijk".

Voorts verklaarde Sir Cadogan dat dit geen geschil is dat opgelost wordt door „louter besprekingen". Hij drong aan op een spoedige aanneming van het Noord-Amerikaanse voorstel. De Braziliaanse afgevaardigde Enrique Souza Gomez ondersteunde Johnson's voorstel en zeide dat het noodzakelijk was dat de Veiligheidsraad spoedig dit voorstel aanvaardt. Ook Australië ondersteunden Johnson's voorstel. De vergadering werd toen om 1.35 uur uitgesteld tot Donderdag om 10.30 uur. Aangezien Gromyko verklaarde bezwaar te hebben tegen een zitting in de namiddag van heden (Woensdag). Johnson drong er evenwel op aan dat zijn voorstel behandeld zal worden vóórdat men op Kerstreces gaat. (Lake Success, (AP) 18.12).

NOORD-AMERIKAANS VOORSTEL.

Een hoge en gezaghebbende Noordamerikaanse bron zeide dat de Verenigde Staten aan de Veiligheidsraad zullen voorstellen om een onderzoekingscomité te benoemen bestaande uit zeven leden, teneinde ter plaatse de toestanden aan beide zijden van de Griekse grens te onderzoeken m.a.w. de door Griekenland ingediende klacht. De bron voegde daaraan toe dat de Verenigde Staten vijf permanente leden zouden voorstellen — de Verenigde Staten, Rusland, China, Frankrijk en Groot Britannië — terwijl Polen en Brazilië als aanvullende leden voorgesteld zouden worden (Lake Success, (AP) 18.12).

STAKING IN ITALIË.

Er heerst thans in de provincie Napels in Italië een algemene staking welke de gehele provincie als het ware heeft lamgelegd. Deze staking werd uitgeroepen als protest tegen de steeds stijgende prijzen van levensbehoeften en het gebrek aan brood. Krantenberichten vermeldden dat te Salerno in 27 winkels werd ingebroken. Deze zelfde berichten spraken de vrees uit, dat de staking zich uit zou breiden tot Reggio Calabria. Te Bari hadden eveneens demonstraties plaats als protest tegen de stijgende prijzen der levensbehoeften. Gasperi her-

ALCIDE DE GASPERI

Brood voor Italië.

innerde de Napolitanen er aan dat Italië, evenals andere Europese landen „te Washington, Ottawa en Londen in de queue staat". Hij zeide voorts: „Wij zullen ongetwijfeld meer krijgen indien wij discipline tonen. Dit ogenblik is er een van zenuwachtigheid en algemene agitatie". In Rome vroegen de nieuwsbladen ter gelegenheid van Kerstmis om een „godsvrede" in het opdrijven van prijzen.

De staking werd twee dagen terug uitgeroepen door de Napolitaanse Kamer van Arbeid. Slechts de meest essentiële nutsbedrijven werken nog en zelfs de werkzaamheden van deze zijn tot een minimum beperkt. Weinige winkels zijn open gebleven. Berichten vermeldden, dat Dinsdagavond een menigte trachtte binnen te dringen in een opslagplaats van de UNRRA te Napels De menigte werd echter door de politie uiteen gejaagd. (Rome, (AP) 18.12).

IN AFWACHTING.

In Italië wacht men vol spanning op schepen uit Argentinië om Italië van graan te voorzien. Gisteravond kon de regering echter besluiten om het verlagen van de broodrantsoenen toch nog uit te stellen, daar men bericht kreeg dat er toch nog boten uit Argentinië zullen aankomen. (Rome, (AP) 19.12).

ECONOMISCH TOEKOMSTBEELD!

Economische raadgevers uit de groep rond president Truman hebben volgens berichten uit Washington voorspeld, dat er in de toekomst geen tekort zal zijn aan werk en zij menen dat er in het jaar 1947 een plotselinge daling van de prijzen zal komen. (Washington, (AP) 19.12).

ROND FRANCO.

In de republiek op de critiek van het lagerhuis verklaarde de Labour-regering dat Engeland toch de enigste natie is die én in Spanje én buiten Spanje tracht om de regering van Franco te verwijderen. [illegible] teloze van economische sancties als men in Spanje toch alles uit Argentinië kan betrekken. (Londen, (AP) 19.12).

MOSKOU ONGERUST.

Speciale Tass berichten uit Moskou melden ons, dat het zenden van de Iraanse troepen naar het Noorden van het land geschied onder protest van de plaatselijke autoriteiten. Men begon onmiddellijk met wreedheid tegen de Sovjetburgers op te treden. Er zouden reeds over de zes honderd burgers de dood gevonden hebben in Azerbeidsjan. Het Tassbericht noemt hen „democraten". In Tabriz zouden reeds een 300 gearresteerd zijn. (Moskou, (AP) 19.12).

BLUM AAN HET WERK.

Blum wil, bericht men uit Parijs, 15.000 ambtenaren ontslaan (dat is anders wat als een dertiende maand.—Red.) en wil overgaan tot verlaging van regerings-subsidies, terwijl de belastingen verhoogd zullen worden. (Parijs, (AP) 19.12).

JOURNALISTENSCHOOL.

Aan de Universiteit van Leuven is een journalistenschool verbonden, waar zij die in de journalistiek willen gaan hun principiële opleiding kunnen gaan genieten (Leuven, ncwc).

HUISKAPEL.

De president van Brazilië, Ernesto Enrico Dutra heeft een huiskapel laten bouwen in het paleis van den president. De kardinaal van Rio de Janeiro Jaime Kardinaal de Barros kwam de kapel inwijden. Bij deze plechtigheid had de president de werklui uitgenodigd om tezamen met hun familie hierbij tegenwoordig te zijn. (Rio de Janeiro ncwc).

KERSTBOODSCHAP VAN DEN PAUS AAN DE WERELD.

Uit Vaticaanstad wordt gemeld dat Zijne Heiligheid de Paus op 24 December de Kardinalen en prelaten van de Romeinse Curie zal ontvangen, wanneer hij zijn Kerstboodschap aan de wereld zal uitbrengen. Deze boodschap zal via de Vaticaanse radio worden uitgezonden op 31.06 m. en 19.87 m. golflengte en zal aanvangen om 0.500 Eastern Standard Time (Vaticaanstad, (AP) 18.12).

PRINSES ELIZABETH

Gaat zij met een Griekse Prins trouwen?

TRAGISCH ONGELUK.

Te Newberry South-Carolina (V.S.) werden negen kinderen in een schoolbus en de chauffeur van deze bus gedood, toen de bus en een trein bij een overgang in botsing kwamen. (Newberry, South-Carolina, (AP) 18.12).

DE VERENIGDE STATEN EN CHINA.

President Truman bevestigde de erkenning van de nieuwe nationale regering van China door de Verenigde Staten van Noord-Amerika, en zeide dat de Verenigde Staten haar politiek om China met alle middelen bij te staan tot het bevorderen van de „vrede en economische heropbouw" in dit land, zullen voortstellen.

De door den President uitgegeven verklaring had ten doel een uiteenzetting te geven van de Noordamerikaanse politiek ten opzichte van China. De President zeide voorts in de verklaring, dat het aantal Noordamerikaanse strijdkrachten in China van 113.000 is teruggebracht tot minder dan 12.000. Hij drukte er zijn grote spijt over uit dat „China nog niet in staat is langs vreedzame wegen de eenheid te bereiken". De President verklaarde voorts dat „omwille van de ernst van het vraagstuk en het grote belang van een oplossing, Generaal Marshall op zijn post is gebleven al zijn de actieve onderhandelingen door de Communistische Partij afgebroken". De President hield vol dat het plan voor politieke unificatie van China waarover in Februari van dit jaar overeenstemming werd bereikt, „gezond" is (Washington, (AP) 18.12.

NATIONALISATIE.

Na het driedaagse debat ging men in het lagerhuis over tot de stemming over het probleem van de nationalisatie van de spoorwegen. Het was voor de eerste maal in het lagerhuis, dat de oppositie over de 200 stemmen kwam. (Londen, (AP) 19.12).

AMERIKA EN VATICAAN.

De speciale vertegenwoordiger van president Truman de heer Taylor zal naar Washington terugkeren na een particuliere audiëntie met bij den Paus. Opgemerkt werd dat hij ook de Italiaanse president Gasperi bezocht. (Rome, (AP) 19.12).

ONAFHANKELIJKHEID VAN INDIË.

Het gaat er op lijken, dat het congres in New Delhi nu in vergadering bijeen de behandeling van het voorstel van Nehru, om Indië onafhankelijk te verklaren pas de volgende maand behandeld zal worden. (New Delhi, (AP) 19.12).

het nieuws van vandaag

„Het rommelt in de Balkan". Daar heeft het schijnbaar altijd gerommeld, zo van de tijd af, dat de Grieken naar Troje gingen, is daar altijd ruzie met de buren. Kranten spreken van een aparte commissie, die de Verenigde Landen naar Griekenland zouden willen sturen, om nu nog eens de Balkan te gaan bestuderen, daar men schijnbaar uit de lange redevoeringen van Grieken tegen Joegoslaven op de conferentie van Lake Success toch niet wijs kan worden.

De quaestie is er weer één van de minderheid. De gezant van Joegoslavië erkende, dat men medelijden had met die minderheid, die daar in Macedonië in het Noorden van Griekenland toch zo verdrukt wordt, dat kunnen ze niet aanzien.

Het is dus weer de oude quaestie: grenzen van staten vallen niet samen met grenzen van naties, van groepen van mensen, die in karakter bij elkaar horen. Er wonen soms over de grenzen in een andere staat ook nog mensen, die eigenlijk beter in een andere staat thuis horen.

In Karinthië zouden ook nog mensen wonen, die een minderheid vormen. Heel de geschiedenis van Oostenrijk — Hongarije was een geschiedenis vol van verdriet vanwege de minderheden. De nieuw opgekomen staat Joegoslavië was een staat met drie à vier nationale groepen, die onderling heus niet met elkaar de beste vrienden waren. Enfin, een commissie zal eens gaan studeren, opdat er nu niet een nieuwe Balkanoorlog komt in Europa, die Oost en West in ruzie met elkaar zou brengen.

Het is nu eenmaal toch onmogelijk om alle natie-groepen, ook maar tot de staat te brengen, waar ze eigenlijk toe moesten behoren. Evenmin is het mogelijk om ieder natie, iedere groep van personen met hetzelfde karakter te laten uitgroeien tot een aparte staat. Wat zouden er dan veel staatjes in de Balkan komen en (wat zou de aardrijkskunde weer moeilijk worden).

Tegenstellingen en verschillen zijn er in iedere staat; in Nederland is een Brabander verschillend van een Fries; in België een Waal van een Vlaming, doch als men in ongebreidelde vrijheid die verschillen mag aandikken, dan is het leven er niet erg prettig meer.

In het arme Italië komen weer nieuwe moeilijkheden op, nu men in Napels en Florence gaat staken.

De regering zal voorzichtig moeten aanpakken; de mensen hebben honger en de toekomst lijkt nog niet veel beter.

Truman heeft zich uitgelaten over de politiek van de Verenigde Staten in China. In alle eerlijkheid noemde hij de getallen, en liet zien dat het aantal Noordamerikaanse soldaten verminderd is. Het blijkt, dat Noord-Amerika de politiek van China als één staat te laten bestaan de beste vindt. De Noordamerikaanse bemiddelaar schijnt dus echter wel definitief het contact met de Communisten kwijt te zijn.

Tenslotte Curaçao, daar trilt de lucht van geruchten. Geduld echter een beetje!

De staking van de Mijnwerkers

door

A. E. D. VON SAHER.

Plotseling is er een einde aan de staking gekomen. Een briefje van den voorzitter van de Organisatie aan de leden, dat zij tot eind Maart 1947 weer aan het werk moeten gaan. Als motief werd aangegeven, dat men geen pressie op het Hoogste Gerechtshof van de Verenigde Staten wil oefenen. Het Hof moet beslissen of de staking rechtmatig is en of de boete van $ 3.500.000 die opgelegd is, betaald zal moeten worden.

President Truman had reeds aangekondigd, dat hij een rede over het onderwerp zoude houden voor de radio. Het was klaarblijkelijk zijn bedoeling om de zaak scherp te stellen. Hij was verzekerd van een willig gehoor; het grote publiek was zonder enige twijfel tegen de staking. Men voelde er niets voor om met Kerstmis in de kou te zitten en niet te kunnen reizen. De arbeiders waren evenmin gelukkig mede, dat bij millioenen tegelijk op straat gezet te worden.

Zelfs een aantal mijnwerkers die werkten in de [illegible] door de staalfabrieken voor eigen gebruik geëxploteerd worden, waren al weer aan het delven geslagen, omdat zij de arbeiders in de staalfabrieken niet brodeloos wilden maken. In het openbaar konden de vakverenigingen niet anders doen dan zich met Lewis solidair verklaren, maar in besloten kring was er heel wat over de staking te doen. Bovendien heeft Lewis naast vele trouwe volgelingen ook in arbeiderskringen zeer veel vijanden, die van dezen opportunistischen dictator niets willen weten. De democratische New Yorkse „Post" sprak zich bijvoorbeeld zeer scherp tegen Lewis uit.

New York was 's avonds al weer in het duister gehuld. De lichtreclames waren verboden. Merkwaardig was hoe het grote publiek deze dingen met grote lankmoedigheid slikt. Men vindt het vervelend. Men ergert zich over de last, maar er gaan geen felle protesten op. Men blijft kalm. Het is daarom niet zo eenvoudig om uit te vinden hoe de wind van de publieke opinie waait. Tijdelijke bezoekers uit Europa, begrepen er helemaal niets van. Zij verwachten een opgewonden bevolking te vinden, fel tegenover elkaar staande. Men vond niets anders dan rust. Maar onder deze rust was voor den geoefenden waarnemer toch een algemene en sterke afkeuring verborgen.

Dat begreep Lewis ook en daarom brak hij de strijd af.

Hij kan inderdaad bij de mijnwerkers een potje breken. In 1919, toen hij de leiding op zich nam was het gemiddelde uurloon 50 dollar cents, sedertdien heeft hij steeds op dramatische wijze gevochten om het loonpeil te verhogen.

Nu ligt het op 150 dollar cents; dus driemaal zo hoog, dan toen Lewis voorzitter van de Vakvereniging werd. Dit verklaart waarom de meeste mijnwerkers hem blindelings volgen. Dit verklaart ook, waarom hij tot een boete en niet tot gevangenisstraf veroordeeld is, omdat men hem daardoor tot een soort van martelaar zou hebben gemaakt.

De eis van loonsverhoging is, gezien de stijging van de kosten van levensonderhoud, op zichzelf gemotiveerd. Het bestaan van den mijnwerker is nog steeds weinig aantrekkelijk. Men heeft overal in de wereld, in Engeland, in Nederland, in het Roergebied en in Frankrijk de grootste moeite om arbeiders te bewegen in de mijnen te gaan of te blijven werken. In Nederland heeft men voor dit doel extra rantsoenen levensmiddelen. Kleren enz., gebruikt om dit te bereiken. Men zal zonder enige twijfel overal min of meer gedwongen door het verloop van de arbeiders uit de mijnen om het mijnwerkersbestaan in het algemeen meer aantrekkelijk te maken. Dit zal geld kosten, maar het lijkt onvermijdelijk, indien men de zaak van een meer algemeen standpunt uit en met het oog op de toekomst bekijkt. Indien dit het geval is, dan heeft het nu inderdaad niet al te veel zin om zich thans zo fel tegen een verbetering van de positie van de mijnwerkers te verzetten.

Van het standpunt van het algemeen belang kwam de eis tot loonsverhoging echter in hoge mate ongelegen. De Noordameri- [illegible] een periode van overgang. De vredesproductie is nog steeds niet volledig op gang. In vele artikelen is er nog een tekort. Dientengevolge zijn de prijzen nog hoog. Men hoopt, dat in het begin van 1947 de industrie weer normaal zal beginnen te leveren, dan zal het prijsniveau vanzelf dalen. Dit is nu al ten aanzien van enkele producten merkbaar. Men wil nu graag deze ontwikkeling afwachten, alvorens het loonpeil in het algemeen te gaan verhogen, daar dit natuurlijk een tegengestelde werking zoude hebben.

Dit verklaart waarom velen nu van geen loonsverhoging wilden weten.

De regering stond ook daarom zo sterk, omdat de grote massa van het volk achter haar stond.

De regering kon daarom ook krachtige maatregelen nemen. Er was reeds een plan om in de niet-ondergrondse mijnen (en er zijn vele van deze aard in Noord-Amerika) met behulp van materiaal van de weermacht kolen te gaan delven onder militaire bewaking, wellicht zelfs door militairen. In oorlogstijd heeft de Regering twee lange pijplijnen doen aanleggen voor het vervoer van olie. Deze pijplijnen zijn nu buiten bedrijf. De regering had besloten deze lijnen te gebruiken voor het transport van natuurgas, hetwelk in ruime mate voorhanden is en vrijelijk uit de grond opborrelt.

Beide maatregelen en de radicale beperking van het gebruik van kolen zoude de toestand reeds veel verbeterd hebben in Noord-Amerika in staat gesteld hebben om betrekkelijk lang vol te houden. Men rekende dan echter met 5.000.000 werklozen.

Lewis heeft eieren voor zijn geld gekozen. De strijd is afgebroken. Op 1 April 1947 kan hij eventueel weer beginnen. Dan zullen de omstandigheden echter geheel verschillend zijn van de tegenwoordige. De republikeinse meerderheid zal dan vermoedelijk al een nieuwe wet op de arbeidsconflicten aangenomen hebben. Dan zal men waarschijnlijk ook beter kunnen beoordelen, hoe de prijzen zich in de Verenigde Staten van Noord-Amerika zich zullen ontwikkelen. Men verwacht grote bedrijvigheid en rekent op toenemende welvaart en

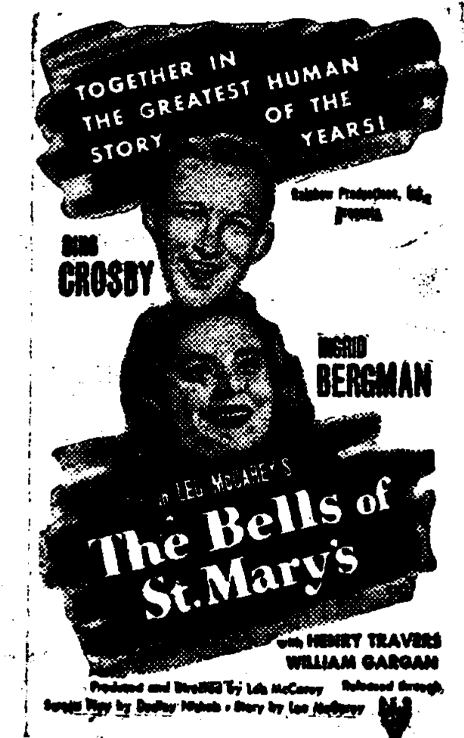
in het algemeen op een meer optimistische stemming.

De New Yorkse beurs heeft op het afbreken van de staking gereageerd met een verhoging van de koersen.

Alles zal echter afhankelijk zijn van de houding van de republikeinen in het parlement. Als de republikeinen arbeidswetten aannemen, die naast regeling van arbeidsconflicten aan verplichte arbitrage ook voldoende bepalingen met een sociale strekking bevat, dan heeft men de basis gelegd voor een gezonde ontwikkeling in de toekomst.

Niet alleen Noord-Amerika maar de gehele wereld heeft hierbij een belang. Ook Nederlands ontwikkeling is afhankelijk van invoer van Noordamerikaanse kolen en producten. Frankrijk, Engeland en andere landen ook. Het feit dat het aanzien van Noord-Amerika en dat het vertrouwen in de Verenigde Staten in de wereld in hoge mate afhankelijk is van een redelijke regeling, heeft nu reeds een belangrijke invloed op de gang van zaken geoefend en zal zulks ook zonder enige twijfel ook in de toekomst doen.

VERDRAG VAN LATERANEN.

Het bekende verdrag van Lateranen door Kardinaal Casparri met Mussolini gesloten om een oplossing te brengen in de zgn. Romeinse quaestie, werd besproken door een subcomité. De communisten bleken heftige tegenstanders van een verdere erkenning van de rechtsgeldigheid van het verdrag, daar volgens hen dit technische moeilijkheden zou meebrengen en omdat het volgens hen psychologisch niet juist is om contracten en verdragen onder het fascisme gesloten nog rechtsgeldig te verklaren.

DR. BLANCO PRESIDENT VAN DE VOLKSVERTEGENWOORDIGING.

Berichten uit Venezuela melden ons, dat de heer Dr. Andres Eloy Blanco is gekozen tot hoofd van de Volksvertegenwoordiging welke nu te Caracas is tezamen gekomen. Dit Congres is belast met de herziening van de grondwet om uit kracht van de nieuwe grondwet een presidentsverkiezing voor Venezuela mogelijk te maken.

Dr. Andres Eloy Blanco is voorzitter van de Acción Democrática, de grootste partij bij de laatste verkiezingen. Hij staat bekend als dichter op geheel het Amerikaanse continent. Bekend is zijn lied „El angel negro", handelend over het rasvraagstuk. Dr. Blanco bezocht verschillende landen.

RUYS IS TEGEN.

Gedurende de tweede dag van het debat in de Tweede Kamer was de oppositie tegen de goedkeuring van de Linggadjati overeenkomst grotendeels bepaalt tot de conservatieven. Jhr. G. A. M. J. Ruys de Beerenbroeck, Katholieke Partij verklaarde echter dat hij „het zeer definitief afwees" omdat de overeenkomst faalde de eenheid van het Koninkrijk te behouden. (Den Haag.

VREUGDE EN VREES.

Er is een basisovereenkomst gesloten te Cheribon. Voor velen in den lande zal dit bericht, het slot van vele spannende dagen, klinken als het „veni, vidi, vici" van Caesar, voor anderen zal dit zijn „Peractum est" het noodlot, dat, volgens Ovidius, de goden over de wereld voltrekken. Noch het een noch het andere gevoel hat in onze zijn. Ongetwijfeld zullen wij ons erover moeten verheugen, dat de Commissie-Generaal een stap heeft gezet in de goede richting: te komen tot overeenstemming met het zich aandienende Indonesische nationalisme, zij het dan, dat vele pijnlijke momenten ons daarbij niet zijn gespaard.

Daarnaast evenwel blijven vele vragen bestaan, die de onzekerheid over de toekomst van de onderlinge samenhang tussen Indonesië en Nederland doen voortbestaan. Reeds enige dagen geleden betoogden wij dat uitermate grote en talrijke concessies van Nederlandse zijde de voortgang der onderhandelingen mogelijk maakten. Waren die concessies op zich reeds niet te groot? Voorts spraken wij de vrees uit, dat de laatste stap (die nu de tocht naar Cheribon is geworden) een gang naar Canossa zou betekenen. Deze vrees is geaccentueerd door twee nieuwe feiten, welke aan het licht zijn gekomen, zich beide groeperend rond de positie van de Kroon. Vooreerst bestond het reële gevaar, dat de Indonesiërs de Kroon slechts als een formele factor in de voorgestelde Unie tussen Verenigde Staten v. Indonesië en Nederland zouden beschouwen, en vervolgens zag het er naar uit, dat de republiek voor de Verenigde Staten van Indonesië bij anticipatie het recht op een zelfstandige buitenlandse, strategische en economische politiek zou opeisen.

Deze vrees bestaat onverminderd voort. In de zeventien punten, welke de inhoud der basisovereenkomst vormen, werd het op de Kroon betrekking hebbende art. geformuleerd, dat „de omschrijving rekening houdt met het feit, dat de Commissie-Generaal geen vrijheid van beweging heeft of concessie kan doen". Men moet dus concluderen: de Indonesiërs hebben ten aanzien van het rijksverband ook geen concessie gedaan; zij blijven de rijkseenheid afwijzen. Hier moeten wij niet vergeten, dat het Indonesisch nationalisme over deze vraag zeker niet hetzelfde denkt als de leiders der republiek. Verstaan wij de berichten juist, dan is de Commissie-Generaal genoodzaakt met het oog op de verdere wensen der Indonesiërs nieuwe concessies in Nederland te vragen, reden waarom zij naar Nederland wenst te komen. Evenwel is het ook denkbaar — zoals wij reeds dezer dagen veronderstelden dat de reg. rekenschap ontvangen. Een definitief oordeel over het resultaat van de onderhandelingen moeten wij opschorten tot dat over de hierboven gerelevéerde vragen meer zekerheid zal zijn verkregen.

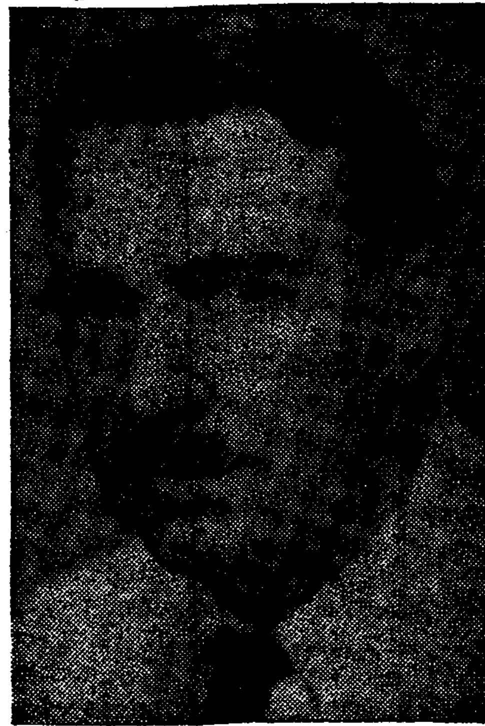
VOOR MGR. STEPINAC.

Op een conferentie van de Nederlandse Katholieke Arbeids Unie is Dinsdag een besluit aangenomen dat protest aantekent over het vonnis van gevangenisstraf voor 16 jaren, dat door ht Gerechtshof van Joegoslavië uitgesproken is over Stepinac, de katholieke aartsbisschop van Zagreb en primaat van Croatië, voor beweerde collaboratie met de Duitsers. Copiën van dit besluit, die Stepinac „een verdediger der rechten van de vrijheid der mensheid" noemden, zullen gestuurd worden naar de Nederlandse en Joegoslavische Regering en het Vaticaan. (Utrecht,

DE REIS NAAR BARRANQUILLA GEEN SUCCES.

Hedenmorgen spraken wij den heer Giribaldi, die gisteren per vliegtuig uit Barranquilla te teruggekeerd.

DR. ENGELS
Zijn ploeg doet het best.

Op onze vraag waarom hij zo vroeg is teruggekeerd en hoe de anderen het maken, gaf hij ons het volgende beeld van Barranquilla.

Hij is om te beginnen vroeger dan de anderen (ofschoon het hem niet spijt) teruggekomen, daar zijn verlof verlopen was.

De andere jongens wensen allemaal, stuk voor stuk, om zo gauw mogelijk terug te keren. „Onze ontvangst aldaar was niets biezonders. Het eten is slecht te noemen. De houding van de vreemdelingen was niet erg gastvrij. De wedstrijden zijn stuk voor stuk mislukkingen. Colombia was inderdaad sterk, die hadden wij niet kunnen verslaan. De schermploeg is wel de beste te noemen. Zij heeft al verscheidene successen geboekt. As. Zaterdag komen enige voetballers terug en de 24e de rest", aldus Giribaldi.

BARRANQUILLA.

Schermen: Curaçao — Panamá 14—2.

Curaçao — Mexico 8—8 (Curaçao de meeste treffers).

Heden Curaçao — Cuba (wint Curaçao, dan kampioen).

Waterpolo: heden: Colombia — Curaçao.

Biljart: Curaçao tweede prijs (driebanden spel).

K.S.C.

Morgen zal de korfbalvereniging Vite van Pietermaai de gast zijn van Montagne.

VOETBAL.

Hedenmiddag voetbal der Engelse zeelieden, onder leiding van den heer Overmeer.

SLECHTE SPIJSVERTEERING?

Hartog bij de Noormannen.

(Eigen correspondentie).

Nederlanders werken in Noorwegen.
De kleinste parochie ter wereld telt 2 leken.

Oslo, — December — Op een tweesprong in Oslo's drukke centrum verrijzen een kerk en enkele gebouwen. Het is de grootste katholieke kerk van Noorwegen (250 plaatsen) en erachter liggen de gebouwen bijeengeschaard, van de — veelal Nederlandse — priesters die er werken en de zusters, die er een school (400 leerlingen) en een hospitaal hebben. Dr. Piet Meeusen, die aan de Utrechtse rijksuniversiteit geschiedenis, te Fribourg theologie en te Rome kerkelijk recht studeerde, woont daar sedert enige maanden. Voordien was hij o.a. kapelaan in Utrecht.

Enkele trappen op voorbij het kantoor van den Luxemburgsen bisschop Mgr. Jacob Mangers (wiens merkwaardige kantooruren van 12 tot 14 uur zijn, in tred met Noorse systeem om geen lunch te houden en na het ontbijt pas om 16 uur te eten), komt men in Dr. Meeusens kamer: Nederlandse boeken, Troorops aan de wand, de Amersfoortsz O.L.V. toren en de Utrechtse dom. Hier werken Nederlanders, en Dr. Meeusen was welwillend genoeg een en ander te vertellen.

Op een autotocht zagen wij onder de vensters van het paleis van den Luthersen primaat van Noorwegen, Dr. Eivind Berggrav (die de Generale Synode te Amsterdam als Noors afgevaardigde bijwoonde), de met mos bedekte ruïnes van de oude katholieke kathedraal der Noorse hoofdstad. In 1560, enkele jaren nadat zij door de Luthersen werd overgenomen, is zij afgebrand.

Drie eeuwen was er geen katholiek priester in Noorwegen, dat eens geheel katholiek was. Alleen de Paters Dominicanen deden een poging in 1631, maar zij moesten na tien jaren al weer vertrekken. Geleidelijk aan is Noorwegen afgevallen, maar in de taal leeft de herinnering nog voort: de Zondagmorgendienst heet nog steeds de Hoogmis, ook al volgt het H. Avondmaal er niet op.

In 1843 [illegible] demptoristen en Barnabieten een katholieke missie. Een Noors koning, met een française gehuwd, hielp. Koningin Josefina bewerkte dat er enkele missiestaties konden komen. In 1869 wordt Noorwegen een prefectuur, maar er zijn geen priesters. Mgr. Fallize („de Luxemburgse Nolens" — hij zat voordien in het parlement) wordt apostolisch vicarius, zoekt priesters in Nederland. Zijn opvolger Mgr. Jan Olaf Smit, thans kanunnik van St. Pieter in Rome, zelf Nederlander, haalt Nederlandse priesters. Zusters uit Maastricht en Asten en Zusters van Franciscus Xaverius Nederlandse Maristen en Nederlandse Franciscanen. Een Zuster van Monseigneur Verriet, thans overste in Maastricht, arbeidde ook jarenlang in de Noorse missie.

Noorwegen wordt ingedeeld. Het Zuiden, met Oslo, heeft thans 32 priesters, een bisschop, 16 staties en naar schatting een 3000 katholieken.

Midden-Noorwegen werd een prefectuur, waar sedert kort ook een Nederlander Pater Huenen, werkt. Trondheim is het centrum van deze prefectuur, die in totaal 50 katholieken telt en de kleinste parochie ter wereld bezit: in Christiaansund bestaat de hele parochie uit een pastoor, 10 zusters van Tilburg (die een kliniek hebben) en een dame en een heer, die geen familie van elkander zijn. De kleine kapel, die deze merkwaardige parochie had, is tijdens de oorlog verwoest. De gehele prefectuur telt 4 parochies, 5 priesters en 50 katholieken.

Iets royaler is Noord-Noorwegen, met Tromsö als centrum. Ook daar werkt weer een Nederlander, Pater Huibrechts. In deze prefectuur wonen een 200 katholieken met 6 priesters en vijf staties. Er wordt zelfs een klein katholiek tijdschriftje uitgegeven.

— Waar komen deze katholieken vandaan? vragen wij Dr. Meeusen.

Het blijken allen bekeerlingen of kinderen van bekeerlingen te zijn. Van vóór de reformatie was geen spoor van het katholicisme meer over. De meeste bekeringen vinden plaats om intellectuele motieven, zodat men reden zou hebben het beste voor de toekomst te hopen, ware het niet, dat de weinige katholieken in de massa verdwijnen en er dus geen enkele actie van uit kan gaan. Katholieke huwelijken zijn sporadisch bij gebrek aan jongelui, die met elkander om kunnen gaan. Door verschillende verenigingen — o.a. een r.k. verkennersgroep en een groep voor meer ontwikkelde katholieke jongelui — tracht men wel iets te bereiken, maar het gaat erg langzaam. Door de enorme afstanden — de 500 parochianen van Bergen bv. wonen in een parochie die driemaal de oppervlakte van Nederland heeft — missen de katholieken alle persoonlijk contact.

„Steek een nieuwe sigaar op", zegt Dr. Meeusen nodigend. „Ik heb ze gekregen. Het zijn Nederlandse sigaren, die men hier verkoopt en die met de ongelooflijke taxen welke Noorwegen op tabak en spiritualiën heft, ongeveer 50 cent per stuk kosten." We zijn er dus zuinig mee en drinken geen whiskey, want dat komt op 4 gulden per glas!

— Hoeveel katholieke gezinnen zijn er eigenlijk?

„Een paar honderd", schat Dr. Meeusen, „maar u voelt wel, dat die ook weer verdwijnen. We hebben wat katholieke scholen, maar soms zijn de afstanden daarvoor ook weer te groot. Goede scholen zijn het overigens. Op de St. Jozefschool, die u daar voor het raam ziet, zijn van de vierhonderd leerlingen meer dan de helft niet-katholieken. Ook werken we met ziekenhuizen, die we op alle staties hebben. De vooroordelen worden dan weggenomen, want dat is het ergste. In de pers, die soms weliswaar materialistisch getint is, maar niet antigoddienstig, kon men voor kort lezen, dat de paus alles wat hem uit de biechtstoelen gemeld werd, aan de gestapo uitwisselde! Werkelijk, begrijpt u nu zo'n redacteur?"

— Het is onwetendheid. Gisteravond had ik een eetpartij met een der voornaamste redacteuren van de stad en die vertelde dat hij niet meer geloofde wat een omschreven dogma voorhield, omdat hij filosofie had gestudeerd! Alsof filosofie de godsdienst zou ondermijnen dus!

Bij de Franse Paters Dominicanen, die alleen maar een kapel hebben, worden vele bekeringen gemaakt. Maar het geringe aantal is te klein.

Mgr. Mangers, de apostolisch vicarius, die zich bij ons gevoegd heeft, vertelt dat ook het priestergebrek groot is. Maar er is geen geld om er meer naar Noorwegen te halen. Het maandsalaris van een priester is 40 kronen, d.w.z. plm. 20 gld. Daar het wereldsheren zijn, moeten alle kosten daarvan worden betaald.

— Hoe was het tijdens de oorlog, toen er niets van buiten kwam?

„Dat viel mede", zegt de kerkvoogd, „de mensen hadden toen geld, omdat er niets te koop was. Men gaf wel tienmaal zoveel in de collectes. Maar nu wordt het weer moeilijker."

Ofschoon niet geheel afwezig blijken vooroordelen, die katholieken uit hogere regeringsposten weren, niet sterk te zijn. Op het uiterst gering aantal beter gesitueerde katholieken heeft Noorwegen zelfs een katholieken gezant. Ook in andere functies zijn ze werkzaam. In het parlement zit een katholiek (van de socialistische partij, waartoe de meeste katholieken behoren).

OP EEN MORGEN.

De schoolbel klinkt en na enige ogenblikken is het schoolplein leeg en worden de klassen gevuld op elke school.

Soms zie je in die klassen lege banken en soms is zo'n klasse helemaal leeg, als de onderwijzer ziek is.

Langs de straat loopt zo hier en daar een jochie. Als je hem vraagt: „Waarom niet naar school?? Dan is meestal het antwoord: „Ik heb geen schoenen", soms ook „mijn goed is niet gewassen." Dikwijls is het ook: „Boodschappen voor moeder doen."

„Waarom niet naar school?"

Het antwoord: „Mijn vader zegt......". „Mijn moeder zegt..."

Zo hier en daar een jochie met een boekentas, zittend op een stoep, die zijn school niet kon vinden. Soms komt zo'n jochie thuis met de olievlekken op zijn gezicht, vanwege het zwemwater.

Een knaapje op een rolschaats met de gasrekening in de hand. De dokter heeft gezegd, zes weken rust met dat been, waarvan de enkel opgezwollen en zwerende is. Daarom is hij niet naar school en moet een rekening voor moeder gaan betalen.

Een jongen op het bruggetje bij de kalkoven met een stuk ijzer aan het vissen naar een krab om te eten.

„Waarom niet naar school?"

„Mijn vader zegt: „je gaat vanmorgen niet naar school, maar gaat met mij mee naar het Rif, waar ik takken ga snijden om manden daarvan te vlechten en die takken moet jij dragen."

„Waarom niet naar school?"

„Meneer, ik ben 14 jaar en zat in de vierde klas en daarom mag ik niet langer meer naar school."

„Waarom niet naar school?"

„Ik ben 14 jaar meneer en nu van school, maar ik heb de vierde klas niet doorlopen, daarom kan ik niet op de ambachts-, vak- of beroepsschool."

Zo dagelijks zwerven er vele kinderen rond, uit vrije wil of anderszins.

Zou een leerplichtwet niet helpen?

M. van der Maarel.

PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

Het tijdschrift „Commentaar" meent, gezien de uitlatingen in onze Staten over de parlementaire commissie, dat de heren niet goed de betekenis van een parlementaire commissie begrijpen en schrijft daarom: „dat er blijkbaar in Curaçao verschil van mening bestaat over de aard van de reis van de commissie uit de Nederlandse Staten-Generaal. Deze commissie heeft niet tot opdracht een verslag van haar bevindingen aan de Nederlandse regering uit te brengen. Zij is geen regeringscommissie, doch heeft uitsluitend ten doel de band aan te knopen tussen het Nederlandse parlement en het Overzeese Gebiedsdeel en om het parlement — dus niet de regering — in de gelegenheid te stellen met meer kennis van zaken de aangelegenheden van West-Indië te kunnen laten beoordelen, waaraan in de naaste toekomst zonder twijfel behoefte zal bestaan."

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	2643
2e prijs	7847
3e prijs	13559
4e prijs	4232

VERTROKKEN.

Met het ss. „Donacille" is naar Nederland vertrokken de Heer Marinus Anthonie Polderman. Met het ss. „Helicina" zijn vertrokken naar Engeland: Abraham Herman Voetelink, Ruper Hadley Scott, Constance Loretto Scott—Clunes en Raymond Antony Goddon.

JOURNALISTIEK NIEUWS.

De sportvereniging „Sparta" heeft besloten om het verenigingsorgaan van die vereniging in druk uit te geven. Wij ontvingen het nummer. Het boek van Dr. Hartog over de journalistiek moet dus alweer uitgebreid worden. Veel succes, „Sport onder goede leiding"!

OVER DRUKWERKEN.

Wij ontvingen het sierlijk uitgevoerde tijdschrift „Opbouw", „technisch tijdschrift voor de Grafische Industrie", waarin wij een artikel zagen van onzen nieuwen directeur van de Paulusdrukkerij, den heer F. J. M. Wijnekus, getiteld: „Wat zijn de fijnste drukwerken?" Het artikel getuigt van hoog vakmanschap. Naar wij vernemen schreef de heer Wijnekus een boekwerk over dezelfde materie, dat binnenkort in Nederland ter perse wordt gelegd.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 December.

Water Knot naar Trinidad; Baralt naar Maracaibo; Knut Bakke naar Antwerpen; Prins Willem IV van Trinidad; Samoa naar Liverpool; Porthenia van Liverpool.

19 December.

Socrates van Puerto Cabello; Porthenia naar Vancouver.

DE „KRALENDIJK" WORDT ZONDAG GEDOOPT.

Zondag 22 December a.s. om 15.30 uur zal de derde DC-4 van de K.L.M., de PJ-ALK, waarmee de Caraïbische Commissie jl. Zondag een tocht naar Aruba maakte, op Hato officieel worden gedoopt. Dit laatste lid van de K.L.M.-drieling zal de naam „Kralendijk" ontvangen. Tezamen met de twee andere DC-4s, die reeds „Oranjestad" en „Willemstad" zijn gedoopt, zal dit vliegende drietal aldus de namen van de hoofdsteden der drie benedenwindse eilanden van Nederlands West-Indië letterlijk en figuurlijk hooghouden.

De doop van de „Kralendijk" zal worden verricht door mevrouw Ramirez, die de eerste vrouwelijke passagier van de K.L.M.-dienst op Bonaire is geweest.

Aangezien het 22 December juist twaalf jaar geleden is dat de „Snip" na haar historische oceaanvlucht op Hato neerstreek, zal dit vermaarde vliegtuig naast de zilveren „Kralendijk" op het emplacement voor het nieuwe stations-gebouw, waar de plechtigheid zal plaatsvinden, worden opgesteld. Per speciale DC-3 zullen een twintigtal genodigden uit Bonaire te Curaçao arriveren om daar de doop van het naar hun hoofdstad genoemde vlaggeschip bij te wonen.

Een beperkt aantal genodigden uit Curaçao zal eveneens aanwezig zijn.

VASTENDAG.

Morgen Vrijdag is het vastendag, doch een vastendag zonder onthouding. Men mag dus bij de volle maaltijd, die men gebruikt vlees gebruiken.

GERUCHTEN.

De lucht boven Curaçao trilt van geruchten. Men poetst de muziekinstrumenten reeds op. Nog een nachtje slapen en dan...?!?

PEHSBERICHTEN.

17 December.

Hedenmiddag gebruikte Prof. Dr. J. C. Kielstra, Harer Majesteits Gezant in Mexico, medevoozitter van de Caraïbische Commissie en Mevrouw Kielstra, de Heer en Mevrouw Dr. F. A. Jas en Ir. L. A. H. Peters de lunch bij Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

De Franse, Britse en Noordamerikaanse Secties van de Caraïbische Commissie zijn vertrokken. Zij werden namens Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao uitgeleide gedaan door Diens adjudant, Kapitein E. Ch. J. M. van de Laarschot.

18 December.

Mr. J. P. Graaf van Limburg Stirum oud-Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië, heeft heden een bezoek aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao gebracht.

ONS KONINKRIJK

„TIME" OVER INDIË.

Op de gewone Noordamerikaanse wijze behandelt „Time" de quaestie tussen Nederland en Indië. Het is niet waar, dat de quaestie van Indië door de Nederlanders alléén maar bezien wordt uit financieel oogpunt, te sterk wordt dat benadrukt. Er is bij velen angst om het geestelijk heil van Indië. „Time" weet natuurlijk heel wat anecdoten, doch de quaestie had ernstiger besproken moeten worden. Men is ook niet bij; het verzet in Nederland tegen de overeenkomst van Cheribon komt niet naar voren. Zo lost men geen problemen op.

„Time" moet niet alleen maar naar Pieter de Jong op straat gaan om inlichtingen op te steken.

INDIË.

Een verenigde Nederlands en Indonesische Commissie zal Woensdag naar Madoera vertrekken, waar naar men meldt dat hongersnood heerst, om de toestand te bestuderen en vast te stellen hoe de evacuatie van de geallieerde geïnterneerden kan geschieden onder de bepalingen van de Linggadjati overeenkomst. (Batavia, Aneta).

Apostolaat onder de Chinezen

door

J. VAN DEN EERENBEEMT,

C. I. C. M.

China heeft een plaats veroverd onder de grote mogendheden: het maakt deel uit van de Grote Vijf, die aan de rest van de wereld de wet voorschrijven, al moet het zich voorlopig dan nog met de vijfde plaats tevreden stellen. Ook onder de missielanden moeten we China een zeer belangrijke, zo niet de eerste plaats toekennen. China gaat ongetwijfeld een grote toekomst tegemoet. En ook de Katholieke Kerk, Christus' Rijk op aarde, zal daar in onze dagen — zo hopen wij — na zoveel eeuwen van tegenslagen er moeilijkheden eindelijk heerlijke triomfen behalen! De instelling der kerkelijke hiërarchie, de benoeming van een Chinesen kardinaal, het grote aantal Inheemse bisschoppen en priesters, de sympathieke houding der Centrale Regering: al deze factoren wettigen deze hoopvolle verwachting voor een nabije toekomst. Heel de Katholieke wereld volgt met intense belangstelling en vurig gebed de ontwikkeling en uitgroei van het missiewerk onder de Chinezen. Aan de vestiging en uitbreiding van het Godsrijk in dit machtige land vol toekomst al zijn krachten te mogen geven is een grootse en heerlijke taak!

Ook in het overzeese gedeelte van ons eigen koninkrijk nemen de Chinezen een belangrijke plaats in. Niet zozeer door hun aantal — ongeveer 1.300.000 — alswel door hun veelzijdige deelneming aan alle takken van industrie, handel en nijverheid. Zij vormen de machtige middenstand en beheersen de tussenhandel bijna helemaal, beoefenen alle ambachten en hebben door hun werklust, spaarzaamheid en behendigheid een geweldige invloed.

Op Java, maar vooral op Sumatra en Borneo tonen zij zich steeds meer ontvankelijk voor het Christendom. De Chinezen verlangen goed onderwijs en degelijke opvoeding voor hun kinderen, en de Missie kwam aan dat verlangen tegemoet door het oprichten van Chinese en Hollands-Chinese scholen. Daardoor kwamen duizenden jonge Chinezen in aanraking met de toewijding van Katholieke Broeders en Zusters; bij velen zette dan ook het H. Doopsel de kroon op de genoten opvoeding. Maar ook zij, die deze grote stap niet zetten, namen toch meestal van die scholen mee hoogachting en sympathie voor het Katholiek Geloof. Zo ging het eveneens in Noord-Celebes en ook Makassar bleef niet achter.

Makassar telde vóór de oorlog 16.000 Chinezen onder zijn bevolking. De Makassaren zelf belijden de Islam en bijgevolg staat de Missie hier voor de gesloten deur. Alleen het Chinese gedeelte van de stadsbevolking biedt vooruitzichten. Reeds was er een kleine kern aanwezig van ongeveer 150 katholieke Chinezen, daarom werd in 1939 een Chinese parochie opgericht, en een uit China overgekomen missionaris vestigde zich in de Chinese wijk.

Hoe staan de Chinezen, biezonder dan te Makassar, tegenover de Katholieke Kerk? Zeker niet antipathiek, tenzij een gering aantal dat onder Europese invloeden de gewone vooroordelen heeft opgedaan. De meesten echter hebben weinig of nagenoeg geen interesse voor de godsdienst. Vooral de totok-Chinezen *), die handel drijven of een ambacht oefenen, gaan helemaal op in hun materiële en financiële belangen. Zij zullen beleefd luisteren, als men hun spreekt over God en hun eigen ziel, maar verder gaat het gewoonlijk niet. „We hebben daar handelsman zou ik toch geen goede Christen kunnen zijn en de geboden van het Christendom kunnen onderhouden". Godsdienst is in hun opvatting meer een aangelegenheid van vrouwen en kinderen en ze zullen dan ook meestal, als deze zich willen bekeren, geen bezwaar maken.

Ze zouden in een bekering voordeel, stoffelijk voordeel moeten zien, dan ware er meer kans hen over een bekering ernstig te doen nadenken. Zo wist de Amerikaanse Zending heel wat Chinezen te winnen bij het begin van de oorlog, toen de Jap op komst was. De Chinese bevolking moest evacuëren, en daarvan maakte de Amerikaanse Zending gebruik. Ze bouwde in het evacuatie-oord een noodkerk en een aantal noodwoningen, die ter beschikking kwamen van de Chinezen, die zich bij haar wilden aansluiten. Overigens hebben dergelijke methoden in China zelf ook steeds veel succes gehad en zijn herhaaldelijk begin geworden van bloeiende missies. Wanen die eerste, nieuwe Christenen nu juist niet altijd echt trouwe en vurige broeders, de volgende generaties werden geleidelijk aan diep overtuigde en hun geloof belevende Katholieken. In onze jonge Prefektuur van Makassar echter, met geen andere vaste inkomsten dan de toelagen van de Propaganda, is aan een dergelijke methode niet te denken. Onze hoop is daarom gericht op het Katholieke Onderwijs, op goede scholen, geleid door toegewijde Broeders en Zusters. Voor de totok-Chinezen moeten dit echter Chinese scholen zijn en er zijn weinig onderwijscongregaties, die over personeel beschikken dat bevoegd en bekwaam is om Chinees onderwijs te geven. Binnenkort hopen we intussen een flinke kracht te bezitten, die leiding kan geven aan een Chinese school met Chinees personeel.

Het overige, grote deel onzer Chinezen zijn Indo-Chinezen, die zich sinds vele generaties vermengd hebben met de landsbevolking. Dezen vormen een groep op zichzelf, geheel afgescheiden van de totok-Chinezen. Zij zijn veel meer Westers georiënteerd en zenden hun kinderen grotendeels naar Westerse scholen. Daardoor zijn zij veel gemakkelijker te bereiken en veel meer toegankelijk voor ons geloof. Veel hangt er evenwel van af: met wat voor soort bevolking zij zich vermengd hebben. De ook in Makassar talrijke groep van Menado-Chinezen biedt de meeste kansen en veel meer dan de Makassar-Chinezen, die door het contact met de Islam meer conservatief zijn. Deze laatsten houden dan ook vast aan de oude Chinese bijgelovigheden, nog meer dan de totoks. In tegenstelling met die van Menado hebben zij tot nu toe ook slechts weinige hunner kinderen universitair onderwijs laten volgen.

Secten als de Adventisten en de Pinkstergemeente hebben bij deze Indo-Chinezen, vooral onder de vrouwen, tamelijk veel aanhang gevonden. Hoe is dit te verklaren? Worden zij aangetrokken door het min of meer hysterisch gedoe tijdens de godsdienstoefeningen dezer sekten? Misschien is dat voor ons ook een aansporing om de gelovigen zoveel mogelijk zelf te laten deel nemen aan onze plechtigheden.

Hoe moet er gewerkt worden onder deze Indo-Chinezen? Ook hier is het voornaamste middel van apostolaat ongetwijfeld het bieden van onderwijsgelegenheid: nl. Hollands-Chinese scholen met, zo mogelijk, gelegenheid tot het volgen van Chinese cursussen. Vooral in de laatste jaren hebben ook deze Indo-Chinesen zich meer naar China, hun stamland, georiënteerd. Door de oorlog immers zijn de nationale gevoelens overal ontwaakt of aangewakkerd. In het nieuwe Indonesië daarenboven voelen zij zich tussen de stormen van het nationalisme niet meer zo veilig, terwijl het Nederlands gezag hen niet meer evenals vroeger kan beschermen. Dat doet hen steun zoeken bij China, waarvan zij echter de taal niet meer kennen, hetgeen thans door hen als een groot gemis wordt gevoeld, juist daarom zijn Chinese cursussen door hen gezocht.

Zonder scholen zal ons werk onder de Chinezen slechts hier en daar, dus sporadische vruchten voortbrengen; daar er steeds wel enkelingen zijn, die op een of andere manier: door familie, vrienden, lectuur, verpleging in het Katholieke Ziekenhuis, worden aangetrokken tot H. Geloof.

Moge God spoedig uitkomst geven voor Indonesië en weer vrede schenken aan alle volken van de Archipel: zodat wij missionarissen met alle vertrouwen Gods woord weer kunnen verkondigen en door het missieonderwijs, ons voornaamste hulpmiddel, veel zielen kunnen winnen voor Christus!

*) Totok-Chinezen = volbloed Chinezen. „We hebben daar geen tijd voor." zeggen zij, ofwel bekennen heel openhartig: „Als

ONDERTROUWD:

W. W. Koudenburg

EN

A. Vrolijk

Huwelijksinzegening Vrijdag 27 Dec. a.s. te 5 uur n.m. in de Prot. Kerk te Rio Canario door den Weleerw. Heer Ds C.Th. Steenstra.

Gelegenheid tot feliciteren van 6.30 — 7.30 n.m., Willem de Zwijgerlaan, Rio No.1 Canario.

CURAÇAO

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op December:

5 Wedervoort, Juanita Rosa Maria echtg. v. Dougle, Ch. A. M. z; 6 Curiel, Ana Guadalupe echtg. v. Montero, N. T. z; 5 Dabé, Generosa Maria echtg. v. Martona, V. A. z; 6 Caciano, Rufina Amalia echtg. v. Legito, L. M. d; 3 Kelly, Irene echtg. v. Swares, C. V. d; Maduro, Carmen Leocadia echtg. v. Faries, J. H. z; 6 Kwidama, Telma Maria echtg. v. Melfor, P. M. z; 4 Inecia, Irma Seraida d; 7 Kelly, Aurelia echtg. v. Hamud, M. A. z; 9 Stoetzer, Maria Cornelia echtg. v. da Costa, J. H. d; 8 Allée, Mercelina Alexia z; 4 Weever, Josefa Graciela z; 10 Ignacia, Johanita Modesta echtg. v. Koeiman F. de S. z; 9 Mezas, Gisela Esseline echtg. v. Stelz, W. P. z; Mezas, Gisela Esseline, echtg. v. Stolz; W. P. z; Klimsop, Louise Eleonora echtg. v. Seedorf, R. J. L. d; 1 Emerenciana, Juanita Regina d; 10 Vinck, Reiniera Martina echtg. v. Daal, E. J. L. d.

Ondertrouwd op December:

5 Huggins, Simeon Abihn en Maynard, Dorcas Louisa Hull; 12 Prince, Rómulo Eusebio en Babitz, Irma Antonia; Ramazan, Irenios Pablo en Penso, Julita Eugenia; Herman, Roberto Fernando en Raphaela, Norma Edita; Felida, Benigno Wilfrid en Florán, Olegaria; 12 Rosaria, Miguel Felis en Serberie, Felisia Margarita.

Getrouwd op December:

7 Gravenberch, Frankly Paul en Kantoor, Johanna Celestina; 10 Warrington, Joseph en Gervais, Maria; 11 Cadeau, Pablo Sierro en Rearda, Carmen Altagracia; Gorom, George en Meulen, Louisa Bertilde; Amres, Egbert Harry en Ignacio, Carlota Victorina; Thodé, Jesus Maria en Eddy, Rose Mullia Alexandria; Kruythoff, Rafael Alfredo en Gumbs, Daisy Albertha; Inniss, Eustac Guthbert en Gooding, Vierina Girtrude; Kroon, Abigail Leon en Hazel, Ada Ulrica; 12 Fraaij, Romualdo Ricardo en Beker, Regilda Mathilda; Margaritha, Nicolas Stefan en Rodrigo, Julianita; Mongen, Simeon Victor en Bonifacia, Crispina Felicia.

Overleden op:

Oct. 26 Martis, Louiza Elisabeth 25 j.; Dec. 4 Faneyt, Donald Mario 9½ uren; Faneyt, Bernard Pablo 18 uren; 2 Merkies, Maureen Patricia 3 j.; 3 Haile, Hustafa echtg. v. Goeloe, A. S. 54 j.; Nov. 1 van der Kroef, Arie 1 mnd; Oct. 5 Elisabeth, Wilhelmina vermoedelijk 46 j.; Nov. 26 Cabrera, Felix Jos, 23 j.; Dec. 1 Jakobus, Richard Victor 5 j.; 4 Doran, Juliet Stephania 77 j.; 7 Feules, Clotilda Reina wed. v. Bomba, A. A. 49 j.; 6 Maduro, Selsa Epifania 12 j.; Ferera, Eliza Fundadora echtg. v. Doran, D. A. 46 j.; 5 Wieske, Leonor Maria Elisabeth wed. v. Geronimo, J. B. 77 j.; 9 Consencion, Cornelio Cipriano echtg. v. Mauricia, M. E. 50 j.; 4 Moreno, Justo weduwn. v. Salazar, M. 32 j.; 11 Rodriguez, Edgar Edmundo 25 dagen; Booy, Etholwoldo Geronimo Francisco 10 j.

De reorganisatie van ons onderwijs

Plannen van Dr. Bolkestein.

De vorige Minister van Onderwijs had oud-Minister en oud-inspecteur Dr. G. Bolkestein belast met het ontwerpen van plannen voor de reorganisatie van ons onderwijs. De tegenwoordige Minister heeft deze opdracht verlengd en als resultaat daarvan heeft Dr. Bolkestein aan de onderwijs-organisaties en aan afzonderlijke personen een schema toegezonden van de organisatie van het onderwijs, in de hoop daarover vóór 1 Februari de mening van de betrokken organisaties en de individuele personen te vernemen. De voorgestelde reorganisatie-plannen blijven geheel voor rekening en verantwoording van den heer Bolkestein.

Reeds bij eerste inzage van de plannen is het voor ieder, die op de hoogte is van hetgeen Dr. Bolkestein vroeger publiceerde en ook van de nota van wijzigingen door hem als Minister ingediend op het aanhangig ontwerp op het voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs, duidelijk, dat deze onderwijsautoriteit aan zijn vroegere inzichten, ten dele gewijzigd of geaccentueerd door zijn kennismaking met het Engelse en Noordamerikaanse onderwijs, is trouw gebleven.

Bij het thans aangeboden schema is het hoger onderwijs buiten beschouwing gebleven. Dit zal worden behandeld in het rapport van de staatscommissie voor de reorganisatie van het hoger onderwijs. Daartoe behoort ook de leraarsopleiding. Een tweede schema zou het nijverheidsonderwijs behandelen. Hierbij wordt nog gewacht op de mening van enkele deskundigen over de leeftijd, waarop een leerling geschikt wordt geacht voor het vakonderwijs.

Volgens de inleiding is bij het aangeboden schema slechts sprake van uitwendige vernieuwingen. De inwendige vernieuwing kan slechts worden verkregen door een geestelijke instelling van de onderwijskrachten, welke er toe leidt de school niet langer uitsluitend als leerinstituut te beschouwen. Ook een radicale herziening van de leerstof van lager en middelbaar onderwijs, dat meer vrijheid behoeft, valt buiten het bestek van het aangeboden schema.

Vóór alles is nodig maatschappelijke verheffing van onderwijzers en leraren, alleen te verkrijgen door en aanzienlijke verbetering van hun financiële positie.

Uitbreiding leerplicht.

De leerplicht, aldus het voorstel, zal worden uitgebreid ook over twee jaren aan onderwijs na het gewoon lager onderwijs. De leerplicht eindigt in ieder geval op de leeftijd van 15 jaar. Dit wordt aldus gemotiveerd: „Men moet niet aan de verplichting tot het geregeld volgen van onderwijs kunnen ontkomen door, zoals nu, naar een school van voortgezet onderwijs over te gaan." Toch rijst hier de vraag: op welke rechtsgrond wordt de leerplicht, ook na het gewoon lager onderwijs, gebaseerd?

Bij de befaamde strijd om de leerplicht was destijds het standpunt van Nolens dit: het geldt hier geen principiële quaestie, maar de volgorde deugt niet. Eerst moet (met behulp van subsidiëring en later van financiële gelijkstelling) het biezonder onderwijs de nodige uitbreiding hebben gekregen en dan pas kan men overgaan tot het invoeren van leerplicht.

Aan dit bezwaar, destijds door Nolens geuit, wordt wellicht tegemoet gekomen door het voorstel van het schema om de financiële gelijkstelling, zij het in biezonderheden erbeterd, ook over het middelbaar onderwijs uit te strekken.

Overigens is Dr. Bolkestein vermoedelijk beïnvloed door hetgeen hij in Engeland medemaakte: een sterk voorstander van uitbreiding van de leerplicht. Hij wenst deze bv. ook voor het kleuteronderwijs, althans van 5 — 7 jaar; jongere kinderen worden vrijgelaten. Tegen deze leerplicht bestaat minder bezwaar, mits, zoals Dr. Bolkestein wil, ook het biezonder kleuteronderwijs financieel volledig worde gelijkgesteld. Het voortgezet lager onderwijs wil Dr. Bolkestein voorlopig nog vrij laten; later echter verplichtend stellen.

In het algemeen kan men opzetten: de overheid kan een bepaald onderwijs slechts dan verplichtend stellen, wanneer de ouders voor hun kinderen overal dat onderwijs kunnen vinden, waartegen zij geen principiële bezwaren hebben. De noodzakelijke consequentie van leerplicht is: financiële gelijkstelling. Dr. Bolkestein blijkt dit — evenals Schaepman bij zijn stem vóór leerplicht — volkomen duidelijk in te zien.

Voor de inzichten op dit terrein, van den heer Bolkestein, ook reeds verdedigd in de jaren 1925 tot 1928 in het tijdschrift „De Opbouw", is wel merkwaardig de volgende passus uit de inleiding van het schema met betrekking tot de financiële gelijkstelling: „De zo hoog nodige vrijheid van alle onderwijs is alleen op de basis der financiële gelijkstelling mogelijk. Hieronder wordt verstaan een stelsel waarbij de gelden uit de publieke kassen voor alle scholen op volkomen gelijke wijze en onder dezelfde voorwaarden beschikbaar worden gesteld, onafhankelijk van de omstandigheid of een school wordt beheerd door het Rijk, een Gemeente of een Vereniging; een stelsel waarbij de tegenstelling tussen „openbaar" en „biezonder" onderwijs wordt opgeheven".

Het schema gaat uit van het wijze standpunt, dat men voorlopig moet uitgaan van de bestaande toestand. Er wordt alleen voorgesteld wat voorshands bereikbaar is.

Dit wordt nader aangetoond met de quaestie van de zg. keuzevakken aan het lyceum, niet te geven in klasse-eenheden, maar in vakeenheden. Proeven van de hierbij verkregen resultaten moeten worden geleverd niet door een examen, maar als resultaat van het gehele verloop der studie.

(De Maasbode)